

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. V. Ob longitudinem, & repetitionem Concionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](#)

que adeò parùm horrere debeat conciones scelerati
Prædicatoris, si quidem efficaciter curari velit.

CLXIV. Quartò ipsum hortetur, ut Conciona-
torem tanquam legatum à DEO ad se missum, & vo-
luntatis divinæ Interpretēm intueatur, atque adeò,
ocet, sicut ij, quibus aliquid à Rege per Interpretēm im-
Cathédra peratur, non ad vitam Interpretis, sed solam rei im-
mnia op eratæ substantiam attendunt; ita pari ratione & ipse
secundū non quærat, quis hoc dixerit, sed quid dicatur, atten-
& non dat, cùm Verbum divinum tantæ sit authoritatis &
beat C dignitatis, ut, per quemcunque manifestetur, pari
ad vita temper reverentiâ & aviditate sit audiendum, atque
implendum.

§. V.

Tentatio V. ob longitudinem, & repetitio-
nem concionis.

CLXV. **A**lipius honestus civis fatetur, se libenter
quidem audire Verbum DEI, sed ta-
men duo plerumque sibi permolesta accidere in con-
cionibus, nempe quod & nimis diu frequenter pro-
trahantur, & saepè eadem doctrinæ repetantur; hinc
enim fieri, ut, sicut de cibis testatur Salomon, quod
anima saturata calcabit favum, ita & ipsi satietas Ver-
bi Divini fastidium pariat. Quæritur itaque, quo-
modo hæc ei tentatio sit eripienda?

Responsio.

CLXVI. Primo illi ostendat, negari quidem non
posse, vitium non leve quorundam Concionatorum
esse, quod conciones nimis protrahant, cùm potius
observare deberent saluberrimam S. Thomæ Aquina-

tis sententiam in c. 13. Hebr. illa verba : *Perpau-
scripsi vobis : ubi sic ait : Sermones breves valde
cepti sunt ; quia, si sunt boni, avidius audiuntur : su-
rò mali, parùm gravant, nihilominus tamen fi-*
*Convivæ in Hospite suo ob beneficentiam & liberi-
tatem, quam ipsis exhibit, facilè dissimulant leva-
defectum, si quem fortè in ipso advertunt, ita cu-
majorem longè liberalitatem & charitatem erga al-
ditores suos ostendat Concionator, cùm tam po-
tiolum illis Verbi Divini convivium apparâit, me-
tò quoque tam levis defectus tantò majori cum pa-
tientia est supportandus, & dissimulandus, quam
clarius cognoscitur, eum non ex perversa voluntate
sed ferventissimo potius Zelo proficiisci, atque adeo
graviter culpari, aut ægrè ferri non debere.*

CLXVII. Secundò eidem ostendat, quot ho-
frequenter ab ipso & alijs in Convivijs, quibus co-
pora reficiuntur, participandis insumentur, nec tan-
tum ullus facilè deprehendatur, qui de protractione nam
talis convivij queratur ; quàm indignum proin & ab
surdum fit, in convivio spirituali Verbi Divini, q.
anima reficitur, conqueri, quòd unico fortè vel alio
ro quadrante ultra consuetum tempus protrahatur.
Quid enim aliud argui ex tali querela potest, n*on*
quòd animæ salus minoris, quàm incolumitas co-
poris æstimetur, quod sine dubio bonum & prude-
tem Christianum non deceret.

CLXVIII. Tertiò eidem ostendat, quid circa
petitionem ejusdem materiæ S. Paulus Phil. 3, dicit
*De cetero, Fratres mei, gaudete in Domino semper
eadem vobis scribere, mihi quidem pigrum, vobis au-
tem necessarium ; quia, ut rectè quidam dixit, pri-*

Perpau-
valde u-
ntur: su-
amen dic-
& liberal-
ant leva-
: ita cu-
erga Ali-
tam pa-
rit, me-
ri cum p-
, qua-
volunta-
tque ad-
:
uot ho-
nibus co-
nec tam-
one nam-
oin & al-
ivini, q-
e vel al-
otrahanc-
est , n-
mitas cu-
z prude-
d circa-
.3, dict-
o semper
vobis a-
xit, pra-

tervolat Intellectus, & sequitur nullus, aut ratus affectus. Hinc idem Apostolus 2. Tim. 4. Timotheum monet: *Prædicta Verbum, insta opportune, importunè; argue, obsecra, increpa in omni patientia & doctrina; erit enim tempus cum sanam doctrinam non suffinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi Magistros prurientes auribus*, id est, novas semper, & curiosas materias ad beneplacitum Auditorum propentes.

CLXIX. Quartò eidem ostendat, Verbum DEI medicinæ aut emplastro simile esse, quæ non primâ statim vice morbum tollunt, aut vulnera curant, sed sepiùs applicanda sunt. Sed & cibus semel duntaxat sumptus non conservat vitam; hinc quotidie offam, carnem, olus &c. comedimus, nec tamen fastidium concipimus, itmò frequenter hos omnibus alijs præferimus. Hinc Monachus quidam, quâ arte tam pinguis effectus esset? respondit per hoc se istam pinguinem obtinuisse, quod uno quidem die comedit pisa & olera, alio olera & pisa, tertio pisa cum oleribus, quarto olera cum pisis, innuere volens, se ejusdem speciei cibos plerumque sumpsisse, eosque plus sibi, quam diversitatem ciborum profuisse. Ne ergo ægrè ferat & ipse Alipius, si eadem doctrinæ sepiùs repeatantur, ut, quod primâ vice efficere non potuerunt, secundâ aut terciâ efficiant.

